Collegevoorstel

Vergadering van: Zie voorblad
Team: Programma's, Projecten en Processen
Opsteller: Inge Eppink
Telefoonnummer: 14 0575

1308646 – Voornemen tot borgstelling voor windpark IJsselwind BV

Portefeuillehouder:	Sjoerd Wannet
Openbaar:	Openbaar
Soort punt:	Besluitvormend
Procedure raad:	Raadsvoorstellen (ter besluitvorming raad)

Besluit

---

1. Het college besluit voornemens te zijn het bouwen, plaatsen en exploiteren van een windpark nabij het Twentekanaal en aansluiting op de Smart Energy Hub (SEH) op de Mars door de besloten vennootschap IJsselwind BV aan te wijzen als Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB), onder het voorbehoud van eventuele wensen en bedenkingen van de raad.
2. Het college besluit voornemens te zijn een (voorlopige) borgstellingsovereenkomst aan te gaan van €12 miljoen ten behoeve van de financiering van een windpark en aansluiting op de Smart Energy Hub (SEH) op De Mars door IJsselwind BV, onder het voorbehoud van eventuele wensen en bedenkingen van de raad, zodra aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- de Smart Energy Hub De Mars heeft de Financial Close bereikt: alle contracten voor de oprichting en financiering zijn getekend door alle partijen en alle condities zijn vervuld;
- de definitieve businesscase van IJsselwind heeft een positief exploitatieresultaat en is gecontroleerd door een onafhankelijk financieel expert;
- alle overeenkomsten voor de bouw, beheer en onderhoud, stroomafname, financiering (projectfinanciering en achtergestelde lening), aansluiting en verzekering zijn getekend;
- alle benodigde vergunningen zijn ontvangen en onherroepelijk.
- Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++) beschikkingen zijn ontvangen op naam van het project en voor de volledige productie van beide windturbines;
- er is een mitigatieplan opgesteld voor het risico van het wegvallen van de afname van KME Nederland;
- de obligatielening voor de grondpositie plus opstal is afgelost;

- Boekenonderzoek (Due Diligence) is uitgevoerd op de aspecten techniek, financieel, juridisch en verzekeringen met als resultaat dat geen materiële risico's of tekortkomingen zijn geconstateerd;
- er wordt voldaan aan de specifieke voorwaarden die de kredietverstrekker stelt aan een borgstelling;
- de borgstelling voldoet aan de Algemene Subsidieregeling leningen, borg- en garantstellingen gemeente Zutphen 2024, waarbij er ook voldoende zekerheden voor de gemeente zijn gesteld.

3.Het college besluit de raad voor te stellen om geen wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken over het voornemen van het college tot het aanwijzen van het bouwen, plaatsen en exploiteren van een windpark nabij het Twentekanaal en aansluiting op de Smart Energy Hub - Zutphen De Mars BV (SEH-ZDM) door de besloten vennootschap IJsselwind BV als Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB).
4. Het college besluit de raad voor te stellen om geen wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken over het voornemen van het college tot het aangaan van een (voorlopige) borgstellingsovereenkomst ten behoeve van IJsselwind BV.
5. Het college besluit vanwege de belangen, zoals vermeld in artikel 5.1, eerste lid, onder c., en artikel 5.1, tweede lid, onder b. van de Wet open overheid, de verplichting tot geheimhouding op te leggen op grond van artikel 87 Gemeentewet op:
- 1308646 - Bijlage 1b - Aanvraag borgstelling IJsselwind (inclusief bijlagen) (GEHEIM), tot het moment van het finaal investeringsbesluit van het windpark IJsselwind;
- 1308646 - Bijlage 3 - Ontwerp DAEB- aanwijzingsbesluit (GEHEIM), tot het moment van bekendmaken van dit besluit;
- 1308646 - Bijlage 4 - Rapportage Business Case review door Fakton (GEHEIM), tot het moment van het finaal investeringsbesluit van het windpark IJsselwind;
- 1308646 - Bijlage 5 - Staatssteun onderzoek door Lysias (GEHEIM), tot het moment van het finaal investeringsbesluit van het windpark IJsselwind.

6. Het college besluit de documenten waarop bij besluitpunt 5 de verplichting tot geheimhouding is opgelegd aan de raad te verstrekken op grond van artikel 88, tweede lid van de Gemeentewet.
7. Het college besluit IJsselwind BV middels een lening te blijven steunen tot en met de definitieve uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Inleiding

De besloten vennootschap IJsselwind BV werkt aan de realisatie van twee windmolens bij het Twentekanaal. Ook het Waterschap Rijn en IJssel werkt aan het realiseren van een windmolen bij het Twentekanaal. IJsselwind BV heeft voor de realisatie van de twee windmolens en aansluiting op de Smart Energy Hub (SEH) op De Mars financiering nodig. Deze lening is in voorbereiding bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). Omdat de windmolens bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente en omdat het Inwonersberaad erg duidelijk was in het realiseren van extra windmolens, zijn wij bereid borg te staan voor de lening. De NWB wil alleen een lening verstrekken wanneer de gemeente voor 100% garant gaat staan. Met de borgstelling neemt de gemeente bij het in gebreke blijven van IJsselwind BV de aflossing en rentebetaling (tijdelijk) op zich. Er is ook een onderpand opgenomen in de concept-borgstellingsovereenkomst. Daarmee kan er voor de gemeente toch opbrengst gehaald worden als de borgstelling geactiveerd wordt.

IJsselwind BV vraagt aan de gemeente Zutphen om deze borgstelling te verlenen. Er zijn meerdere onderzoeken opgestart en documenten gemaakt die voorwaardelijk zijn om tot een borgstelling over te kunnen gaan. Wij zijn als college van plan om een overeenkomst van borgstelling aan te gaan met de geldverstrekker van IJsselwind BV. Met de borgstelling is het voor IJsselwind BV mogelijk om de financiering rond te krijgen. Normaal mag een overheid (lees: gemeente) 80% voor het leenbedrag borg/ garant staan. De borgstelling voor de lening van IJsselwind BV zit op 100%. Dit schuurt tegen de regels van staatssteun. Een borgstelling voor 100% kan, mits wij als college het windmolen project als een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB) aanwijzen. Hiermee wordt voldaan aan de staatsteunregels, zodat er sprake is van geoorloofde staatssteun.

Artikel 5, tweede lid van de Algemene Subsidieregeling leningen, borg- en garantstellingen gemeente Zutphen 2024 bepaalt dat het college de aanvraag kan afwijzen als de raad zijn wensen en/ of bedenkingen heeft geuit en aan deze wensen en/ of bedenkingen niet tegemoet kan worden gekomen. Uit het bepaalde in artikel 169, vierde lid van de Gemeentewet volgt dat het college pas een besluit neemt over het aangaan van de borgstellingsovereenkomst, nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Door een borgstellingsovereenkomst aan te gaan verandert het risicoprofiel van de gemeente Zutphen. Er zal een groter weerstandsvermogen nodig zijn om eventuele risico's op te vangen. Daarmee moet een bedrag van 1 miljoen Euro van de Algemene Reserve toegewezen worden aan het weerstandsvermogen. Dat kan dus niet op een andere manier ingezet worden. Ook om deze reden wordt de raad, die het budgetrecht heeft, in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen te uiten.

Beoogd effect

De borgstelling zorgt ervoor dat de realisatie van de windmolens en toebehoren een stap dichterbij komt. De windmolens dragen bij aan de energieneutraliteit van de gemeente Zutphen en aan het energiesysteem van de toekomst. De energie van de windmolens kan ook lokaal gebruikt worden voor het warmtenet Noordveen. De elektriciteit creëert (samen met de Smart Energy Hub) ook ruimte voor bedrijvigheid op De Mars en draagt daarmee bij aan onze economische doelstellingen.

Argumenten

Zie het raadsvoorstel voor argumenten 1 t/m 4

5.1 en 6.1 Geheimhouding beschermt de bedrijfsbelangen
Geheimhouding wordt opgelegd vanwege economische en financiële belangen van IJsselwind BV en van de gemeente. Openbaarmaking van de onderliggende business case en rapportage kan de positie van IJsselwind BV schaden.

7.1 De langdurige procedure bij de Raad van State heeft financiële gevolgen voor IJsselwind BV.
IJsselwind BV heeft in het hele proces al veel kosten gemaakt. Deze kosten blijven doorlopen, terwijl er nog geen windmolens staan. Dat is gebruikelijk en is ook ingecalculeerd. De langdurige procedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft er echter voor gezorgd dat de doorlopende kosten erg hoog geworden zijn. Om de maatschappelijke doelen te bereiken is het belangrijk IJsselwind BV voorlopig (financieel) te blijven steunen.

7.2 Het Inwonersberaad heeft aangegeven dat er, binnen de wettelijke kaders, zoveel mogelijk windmolens geplaatst moeten worden.
De windmolens van IJsselwind BV zijn een logische invulling van deze aanbeveling van het Inwonersberaad. De gemeenteraad heeft zich gecommitteerd aan de aanbevelingen. Door IJsselwind te blijven steunen, maken we realisatie van de windmolens én van de aanbeveling mogelijk.

7.3 Verdere steun is mogelijk onder bestaande regelingen.
De steun valt onder de 'Subsidieregeling energietransitie projecten gemeente Zutphen 2023' Het verstrekken van een lening is een balansmutatie en drukt niet op de begroting.
Door ten laste van de CDOKE-middelen (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) een bedrag ten hoogte van de lening toe te voegen aan de Voorziening Risico leningen wordt het risico van deze lening direct afgedekt. Van deze rijksuitkering moet minimaal 90% ingezet worden om de capaciteit te vergroten voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Maximaal 10% van de uitkering mag gebruikt worden voor overige kosten die te maken hebben met de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Van de CDOKE-middelen resteert per 31-12-2025 € 2.537.000.

Zie verder raadsvoorstel

Kanttekeningen
Zie het raadsvoorstel voor kanttekeningen 1.1 t/m 2.3.

3.1 en 4.1 Het proces van wensen en bedenkingen vertraagt het proces.
Door de raad te vragen om wensen en bedenkingen te uiten, duurt het langer voordat er zekerheid over de borgstelling gegeven kan worden. Het proces voor het verwerken van de wensen en bedenkingen in de onderliggende documenten zal tijd kosten. IJsselwind BV is gebaat bij het spoedig hebben van duidelijkheid.

7.1 Het is nog niet duidelijk hoe lang de genoemde steun zal duren.
De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft nu uitgesproken dat er in Q4-2026 een uitspraak komt. We willen ervoor zorgen dat IJsselwind door kan blijven gaan met de voorbereidingen en zorgen dus voor financiële steun. Volgens de huidige inschatting bedraagt die steun €145.000,-. Mocht de uitspraak wederom naar achter schuiven, dan brengt dit besluit dus ook extra kosten met zich mee. Op dit moment staat er een lening uit aan IJsselwind BV van €66.000 Euro en is er een subsidie verstrekt van €48.000 Euro. Bij financial close van het windpark worden leningen geherfinancierd en ondergebracht in de borgstelling. Bij het niet behalen van de financial close gaan de al ingezette middelen (lening en subsidie) verloren.

Communicatie
Zie raadsvoorstel.

Uitvoering
Voor zowel het aangaan van de definitieve borgstellingsovereenkomst als het DAEB aanwijzingsbesluit volgt een nieuw collegestuk. Verder zie raadsvoorstel.

Evaluatie
Zie raadsvoorstel.

Financiële consequenties
Zie raadsvoorstel.

Bijlagen
1308646 - Raadsvoorstel
1308646 - Bijlage 1a - Brief college aanvraag borgstelling IJsselwind (exclusief bijlagen)
1308646 - Bijlage 1b - Brief college aanvraag borgstelling IJsselwind (inclusief bijlagen)

(GEHEIM)
1308646 - Bijlage 2 - Concept borgstellingsovereenkomst
1308646 - Bijlage 3 - Ontwerp DAEB-aanwijzigingsbesluit (GEHEIM)
1308646 - Bijlage 4 - Rapportage Business Case review door Fakton (GEHEIM)
1308646 - Bijlage 5 - Staatssteun analyse Lysias (GEHEIM)
1308646 - Bijlage 6 - Concept subsidiebeschikking IJsselwind BV